

Prenosimo dio priopćenja Zelene akcije o dekarbonizaciji prometa u RH

Hrvatski plan za dekarbonizaciju prometa među najgorima u EU-u! (Priopćenje)

Izvor | Zelena akcija | 13. lipnja 2019.

Mjere koje Hrvatska planira u sektoru prometa s ciljem smanjenja utjecaja na klimu sramotno su loši i neučinkoviti, a od svih država EU-a lošije su samo Mađarska i Bugarska.

Ta porazna tvrdnja rezultat je danas objavljene analize federacije **Transport & Environment** sa sjedištem u Briselu, čiji su stručnjaci analizirali prometni aspekt nacionalnih energetske-klimatskih planova (NECP-ova) svih 28 država članica EU-a.

NECP je dokument koji svaka država članica EU-a mora izraditi s ciljem dostizanja europskih ciljeva o smanjenju emisija stakleničkih plinova, a odnosi se na razdoblje od 2021. do 2030. godine. Prije šest mjeseci sve su članice EU-a morale poslati radne verzije NECP-a Europskoj komisiji. Idući tjedan Komisija će objaviti izvještaj s analizom pristiglih planova, a do kraja godine će sve države trebati poslati finalne verzije.

Najkvalitetniji NECP ima Nizozemska, koja npr. planira zabraniti prodaju benzinaca i dizelaša od 2030. godine, a na drugom i trećem mjestu su Velika Britanija i Španjolska. S druge strane, Hrvatska je na niskom 26. mjestu.

Dodatne informacije o dekarbonizaciji prometa dostupne su na stranicama Zelene akcije.

Naime, u hrvatskom planu nema nikakvih mjera za dekarbonizaciju teretnog cestovnog prometa, autobusnog prometa, kao ni pomorskog ni zračnog prometa. Ignoriranjem tih emisija u startu je nemoguće ostvariti zadovoljavajući učinak. U ostalim podsektorima prometa, iako se donekle spominju relativno prihvatljivi ciljevi, najčešće sasvim izostaju konkretne mjere koje bi te ciljeve zaista mogle i ostvariti. Npr. spominje se potreba razvoja intermodalnog prometa, za gradski promet predviđa se razvoj mreže javnih bicikala i biciklističke infrastrukture, planira se promocija izrade planova održive mobilnosti za gradove, ali u svemu tome nedostaju detalji planirane provedbe. Zbog toga je izgledno da zapravo i ne postoji stvarno opredjeljenje da se provedu brojne mjere dekarbonizacije prometa. Iako je deklarativni plan hrvatskog NECP-a smanjiti emisije za 32 %, mjere koje se predviđaju tim planom jasno pokazuju da taj cilj s takvim površnim mjerama nikako ne može biti ostvaren.

Institut za istraživanje i zaštitu mora Plavi svijet osnovan je 1999. godine. Neovisna je i neprofitna organizacija koja je uspostavljena s ciljem provedbe **znanstvenih istraživanja** i aktivnosti **zaštite** morskog okoliša kao i **edukacije** javnosti s naglaskom na Jadransko more i širu mediteransku regiju. Tri programa – istraživanje, edukacija i zaštita – pružaju okvir za provedbu raznovrsnih projekata koji za cilj imaju unaprjeđenje saznanja o važnim vrstama i morskom okolišu koji nastanjuju kao i uključivanje javnosti u njihovu zaštitu.

Istraživački program ponajprije je usmjeren na praćenje velikih kralježnjaka u Jadranskom moru – kitova, morskih kornjača i riba hrskavičnjača, kako bi doprinijeli njihovoj zaštiti i očuvanju. Rezultati istraživanja podupiru obrazovne sadržaje i aktivnosti usmjerene angažiranju šire javnosti. Naši uredi i terenske aktivnosti pozicionirani su na Jadranskim otocima kao dio našeg doprinosa održivom razvoju lokalnih zajednica. Većina aktivnosti Instituta Plavi svijet odvija se u sjevernom i središnjem Jadranu, na otocima Lošinju, Murteru i Visu. Institut Plavi svijet surađuje s mnogim drugim institucijama, nevladinim udrugama i državnim tijelima u razvoju politika zaštite Jadranskog mora.

Edukacijski program jedan je od osnovnih alata kojima se dijele točne i znanstveno utemeljene informacije o stanju morskog

okoliša, ugroženim vrstama i povezanim aktivnostima zaštite mora.

Institut Plavi svijet vodio je nekoliko nacionalnih i međunarodnih inicijativa za zaštitu morskog okoliša. Kao rezultat, dio **Kvarnerića** 2006. godine proglašen je prvim rezervatom za dobre dupine u Sredozemnom moru, a kasnije je ovo područje postalo dio ekološke mreže **Natura 2000**.

Metode istraživanja

Istraživači Instituta Plavi svijet u svome radu primjenjuju široki spektar istraživačkih metoda kako bi proširili znanstvene spoznaje o ekologiji Jadranskog mora i antropogenom utjecaju na zdravlje morskog okoliša: **Istraživanje iz zraka**; **Ponašanje**; **Bio-akustika**; **Prehrana**; **Genetika**; **Praćenje lokacija opažanja**; **Fotoidentifikacija**; **Satelitsko praćenje morskih kornjača**

Znanje stečeno istraživanjem prenose specijaliziranim i posebno prilagođenim edukativnim aktivnostima. Program za vrtiće i školske skupine kontinuirano se osvježava, a odobrilo ga je Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH i ocijenilo prikladnim za uključivanje u redoviti školski kurikulum. Institut Plavi svijet 2003. je godine otvorio **edukacijski centar o moru** kako bi unaprijedio svoj rad. U centru se održavaju trajne i povremene izložbe kao i interaktivne prezentacije. Osim toga, u centru se organiziraju radionice i predavanja za stručnjake i posjetitelje. Centar predstavlja jezgru za komunikaciju i interakciju s javnosti, a otvoren je tijekom cijele godine. U skoroj budućnosti uz podršku lokalne vlasti planira se otvoriti **Muzej znanosti o moru** u luci u Malom Lošinju.

Informacije o mnogobrojnim djelatnostima organizacije Plavi svijet kao što su članstva i mreže, suradnici – institucije i sveučilišta, nevladine organizacije, poslovni partneri, sponzori, organizacije za podršku i financiranje i druge, dostupne su na mrežnim stranicama organizacije.